СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 2-го Мая 1901. | Число 18.

Переглядъ тыждневый.

Въ Вашингтонѣ бавила пару днѣвъ комісія зложена зъ 5 людей выслана кубаньскою конституційною конвенціею для обговореня зъ McKinley-омъ и другими вплывовыми людьми условій предложеныхъ Кубѣ Сполучеными Державами. Комісію сю гостили добре, давали въ честь єѣ обѣды и вечерѣ, але чи поза тй гостины переговоры ихъ мали ще якй практичнй наслѣдки — се годѣ знати. Теперь комісія ся находить ся въ Ню Йорку, где обговорює справы дотычачй своеи вôтчины зъ ґенераломъ Пальма, представителемъ неофіціяльнои Кубы въ Сполуч. Державахъ. McKinley выѣхавъ въ понедѣлокъ специяльнымъ треномъ на 7 недѣльну проґульку на Весты. Верне домôвъ допєрва 15 го юнія. Число реґулярного войска мае буги взбôльшене на разѣ на 75.000 людей. Розумѣе ся, що больша половина сего войска буде перебувати ще довгій часъ на Филиппинахъ. Черезъ зимно спôзнились засѣвы въ цѣлыхъ Сполуч. Державахъ, а що було посѣяне завчасу, зôстало ушкоджене. Навѣть въ полудневыхъ стейтахъ якъ Джорджія и Тексасъ були приморозки. що ушкодили бавовну.

Аґвінальдо бувшій проводиръ Филиппинцѣвъ, теперь спôйманый Американцями, выдавъ проклямацію до своего народу, въ котрôй взывае его, щобы зложивъ оружіе, повѣривъ въ добрй намѣры Сполуч. Державъ и взявъ ся за полѣпшене своего положеня въ другій способъ. Сю проклямацію выдавъ вôнъ, пише Аґвінальдо, въ тôй думцѣ, що служить свому народови. Зъ нагоды выданя сеи вôдозвы, ґен. MacArthur мавъ даровати волю 1000 спôйманымъ Филиппинцямъ, пôдъ условіемъ, що присягнуть вѣрнôсть Сполуч. Державамъ. Аґвінальда жь самого держать все ще пôдъ строгимъ надзоромъ.

Зъ Хинъ приходять дуже суперечнй вѣсти, особливо що до експедицій Нѣмцѣвъ и Французôвъ, що мали на цѣли покаране Баксерôвъ. Показуєсь, що Хинцѣ ставляли сильный опôръ тымъ експедиціямъ, а неразъ навѣть побивали противникôвъ. Палата хинскои цѣсаревои, въ Пекинѣ, въ котрôй мешкавъ »маршалокъ« Валдерзе, згорѣла до тла. Кажуть, що союзники жадають смерти ще чотырохъ достойникôвъ хинскихъ, що тримали сторону Баксерôвъ Кромѣ сего радять они теперь надъ тымъ, чи жадати цѣлковитого знищеня фортôвъ хинскихъ вôдъ Пекину ажь до моря, чи лишь ихъ обезоруженя. Сполуч. Державы, Анґлія и Японія настають передовсѣмъ, на се, щобы до Хинъ мали приступъ всѣ державы зъ своими товарами.

Нетактъ и зарозумѣлôсть австрійскихъ архикнязѣвъ (походячихъ зъ панукочого цѣсарского дому Габзбурґôвъ) неразъ причинили вже Австріи множество лиха. Черезъ нихъ не мôгъ цѣсарь Посифъ II. перепроводити въ державѣ своихъ прекрасныхъ реформъ, черезъ нихъ стратила немало людей, гроша и репутаціи въ Мексику, програла вôйну зъ Прусами въ 1866 р. и черезъ нихъ вже другій разъ приходить сего року до бучѣ въ вѣденьскôй радѣ державнôй. Передъ пѣтьма тыжднями выкрыли соціялістичнй послы, що оденъ зъ архикнязѣвъ є спôввластителемъ копалень кам. угля и уживае свого вплыву на се, щобы робôтникамъ не дати 9-годинного дня працѣ. Повставъ тодѣ великій крикъ мѣжь послами, але дня 24. м. м. прійшло до ще бôльшого крику зъ причины престолонаслѣдника архикнязя Франца Фердинанда. Вôнъ на одномъ прилюднôмъ зôбраню показавъ ся завелдкимъ приклонникомъ Риму и католицизму, а ворогомъ всякихъ прочихъ вѣроисповѣдань. Се такъ розгнѣвало нѣмецкихъ радикальныхъ послôвъ, що устроили пекольну обструкцію. Єзуита — кричали они — назадникъ, до Ишпаніи зъ нимъ! и т. п..

Зô змѣннымъ щастемъ для воюючихъ сторôнъ точить ся дальше вôйна въ полудневôй Африцѣ. Въ кольоніи Кейпъ коло Мольтено и въ Трансвалю недалеко Преторіи, здобули Буры 21. м. м. два великй потяги зъ поживою и амуніцією, котрй на цѣлый рôкъ можуть выстарчити для нихъ, а лордъ Кіченеръ хвалить ся, що полонивъ послѣдными днями до 200 Бурôвъ. Окрôмъ того вôддѣлы ґен. Девета, Делярей и Боты побивають щодня анґл. чаты и форпочты, нападають навѣть на передну сторожу головнои колюмны Кіченера и заявляють толосно цѣлому свѣтови, що можуть ще бити ся цѣлй роки. А Велика Британія надармо стягае ся зъ послѣдного... До сего часу вычерпала она всю свою готôвку зъ державнои касы, затягнула 300 міліоновъ долярôвъ позички и теперь загадуе пôдвыжшити деякй податки, щобы розкрутити троха гроша. Вôйна стоить еи округло оденъ міліонъ дол. денно, а се не жарты, наколи въ додатку нарôдъ хоче вже кôнця вôйны и опонуе противъ всякихъ новыхъ тягарôвъ.

Ненависть и обурене на всякихъ монахôвъ-туманникôвъ перенесла ся вже за море — до Америки. Вôдъ двохъ тыжнѣвъ вôдбувають ся такй самй подѣѣ въ Бразиліи, якъ въ пол. Европѣ. Населене столицѣ краю и прочихъ мѣстъ демонструе безперестанку противъ нихъ, нападае на монастирѣ, тай допоминае ся укороченя самоволѣ або выгнаня тыхъ дармоѣдôвъ.

— **Молодый** король Александеръ надавъ Сербіи нову и дуже розлогу конституцію. Є она уложена на пôдставѣ шведскои конституціи и майже цѣлу власть и зарядъ державою вôддае въ руки народу. Маленька Сербія дала симъ немалу пощочину великимъ сусѣднымъ державамъ, а въ першій мѣрѣ Австріи, котра мае найбôльше латану конституцію въ цѣлôй Европѣ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Май.		
2	Ч.	Іоанна ветхопеч.
3	П.	Өеодора, Анастасія
4	С.	Десидерія
5	Н.	4 Расслабл. Өеодора
6	П.	† Георгія побѣд.
7	В.	Саввы, Елисаветы
8	С.	Марка Ев. (Преполов.)

— **Въ** Минесотѣ ухвалено право, въ силу котрого въ кождôмъ повѣтѣ буде установленый лѣкаръ, що буде оглядати всѣхъ хотячихъ женити ся чи суть здоровй. Допєрва по такихъ оглядинахъ будуть могли достати позволене (license) женити ся, або нѣ. Право се хоче встримати множене ся людей хоровитыхъ, слабосильныхъ.

— **Зъ** 6752 Финôвъ, що минувшого року прійшли до Сполученыхъ Державъ лишь 17 вôдослано назадъ до краю, а лишь 62 не умѣли анѣ читати анѣ писати.

— **Снѣги** небувалй въ другôй половинѣ цвѣтня упали въ околици Аденсъ, О. Мѣсцями сягають они повыжше колѣнъ, въ наслѣдокъ чого навѣть желѣзницѣ перестали курсувати.

— **Сибѣрска** желѣзниця, котра злучить колись собою Европу Азію и Америку вже побудована на 5.400 кільометрôвъ. Выходить зъ того. що недалекій часъ, коли мы будемъ въ можности заѣхати до Галичины сухою землею, бо цѣла ся дорога мае выносити 8.870 кільометрôвъ.

— **Якъ** тяжко стало жити въ Европѣ и яке тамъ перелюднене, можна собѣ уявити зъ сего, що на опорожнену посаду міского сторожа въ ческôмъ мѣстечку Молодôмъ Болеславѣ подало ся не менше лишь 503 кандидатôвъ!

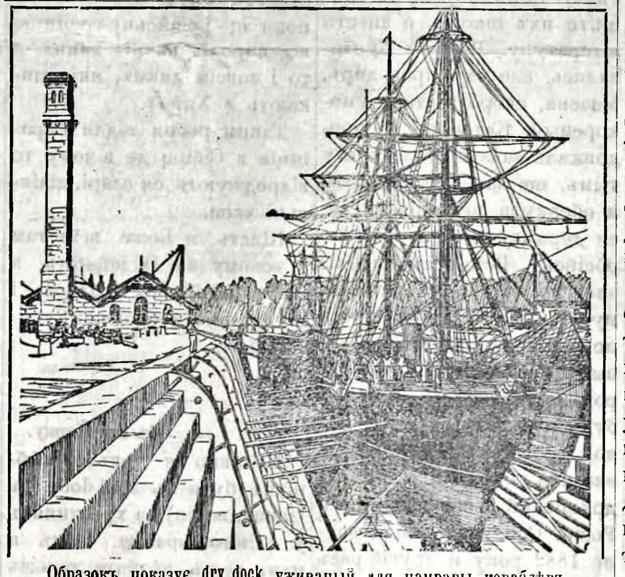
— **На** мѣсце выѣхавшого гдесь на Весты о. Саталы, обнявъ парохію въ Пасейкъ о. Н. Молчаней, бувшій парохъ въ Braddock, Pa. Не знати, чи зô змѣною душпастырôвъ змѣнять ся и старй порядки? А се доконче потрѣбне.

— **Великй** дощѣ, снѣжниця, буря а въ слѣдъ за ними й повѣнь навѣстили 19. 20. и 21. м. м. захôдну Пенсильвенію, Огайо и В. Вірджіну. Всѣ рѣки, котрй переплывають тй стейты, повыступали зъ берегôвъ тай позаливали поля, мѣсточка и мѣста. Шкоды зъ той причины выносять до 5 міліонôвъ долярôвъ, бо пр. въ одномъ Питсбурґѣ, Па и околици знищили воды насыпы желѣзничй, множество домôвъ и фабрикъ, а до 6000 робôтникôвъ лишило ся безъ роботы.

— **Електрично**-хемічна фабрика въ Франкфортъ, Ки. стала ся гробомъ для 100 робôтникôвъ, бо дня 25. цвѣтня наступила тамъ така страшна експльозія котлôвъ, що знищила цѣлый фабричный будынокъ до самыхъ основъ, а зъ робôтникôвъ нѣ оденъ не мавъ часу утечи. Окрôмъ того до 50 людей зôстали тодѣ смертельно покалѣченыхъ, а кôлька сусѣдныхъ домôвъ знищеныхъ.

— **Вулканъ** Везувій (огниста гора въ Италіи) що вже вôдъ довшого часу не дававъ знаку житя, почавъ вôдъ двохъ тыжнѣвъ выбухати. Єго кратеръ або дѣра, що сягае ажь до середины землѣ, свѣтить ясными огнемъ, засыпае цѣлу околицю попеломъ и жужлями, а розтоплена земля и камѣне зъ шумомъ и гукомъ дôстають ся на верхъ, тай огнистыми струями спливають на долину. Населене вынесло ся давно вôдъ стôпъ горы, лишь туристы и взагалѣ цѣкавй цѣлого свѣта зъѣздять ся, подивляти то величаве, але страшне видовище.

— **Вже** три тыждѣ горять въ пôвнôчнôй Манітобѣ въ Канадѣ, величезнй обшары лѣсôвъ, а кôлька сотъ миль не видно тамъ теперь нѣчого лишь дымъ и огонь. Наколи розважить ся, що въ тôй части Манітобы осѣли переважно самй Русины, то не оденъ зъ нихъ понесе чимало шкоды и наѣсть ся страху.

Образокъ показуе dry dock уживаный для направы кораблѣвъ.

— **Бѣда** выгнала — бѣда пригнала; такъ можна сказати о угорскихъ еміґрантахъ зъ села Терешулі, мармарошского комітату. Въ числѣ 129 душь выеміґрували они передъ 6-ма мѣсяцями до Бразиліи, але найшли тамъ таку бѣду и горе, що о жебранôмъ хлѣбѣ мусѣли вертати назадъ на Угорщину. Теперь проклинають аґентôвъ, що черезъ нихъ попродали свою землю, пустили ся въ таку далеку дорогу и гôрко оплакують 9 людей, котрй зъ помѣжь нихъ переплатили еміґрацйну горячку житемъ.

— **На** пароходѣ, щô курсувавъ на рѣцѣ коло Ванкуверъ, въ Канадѣ, повстала експльозія и огонь, черезъ що 10 людей стратило житє або здоровле.

— **О.** Юлій Станканець зъ Duquesne, Pa. зôставъ именованый пôддиректоромъ унгварскои семинаріи и професоромъ литурґічного языка. Кромѣ сего літературне товариство св. Василія выбрало єго редакторомъ »Науки« ґазеты, що выходить тыжднево въ Унґварѣ.

— **И** намъ здало бы ся щось подôбного, якъ въ Орловѣ, въ Росіи. Заложено тамъ ґімназію, де побирають науку самй сѣльскй дѣвчата. Загальне число учениць 200, а зъ того 100 селяньскихъ дѣтей, що ходять до школы въ народныхъ строяхъ. Вписове выносить 3 рублѣ рочно и въ додатку за 60 копѣйокъ на мѣсяць дôстають ученицѣ цѣлый харчунокъ.

— **Смерть** въ пѣску знайшло 5 хлопцѣвъ коло Guthrie, O. T. Забавляли ся они въ пѣсковôмъ насыпѣ, коли несподѣвано насыпъ усунувъ ся и засыпавъ всѣхъ грубымъ покладомъ.

— **Въ** австрійскôмъ вôйску служить, а радше тратить свои лѣта и здоровле, также 75 тысячь Русинôвъ.

— **Чистый** доходъ папы римского выносить 120 міліонôвъ дол. рôчно. Значить, що вôнъ належить до найбогатшихъ людей въ свѣтѣ, а однакъ недавно оденъ умераючій грѣшникъ змилосердивъ ся надъ его »убожествомъ« и лишивъ му спадщину вартости понадъ 10 міліоновъ.

Нещастє въ Mayfield, Pa. — Завалює ся цѣле мѣсто.

Hillside Coal & Iron Co. такъ звана Ира компанія, выбрала такъ богато угля зъ майны и позôставляли такъ слабй стѣны, що вся земля бôльше якъ на 20 акрôвъ упала о 3 стопы низше, а то зъ домами, бôльше якъ 10, рускою школою и церквою. Декотрй Русины зôстали досить тяжко ушкодженй, а оденъ дôмъ, що належавъ до Л. Губяка спаливъ ся, видно черезъ ушкоджене комина. Церковь и школу не дуже ушкодило, але все буде потребувати трохи поправки. Стало ся то вже по другій разъ дня 22. о год. 6 вечеръ. У майнѣ не забило нѣкого. бо босове повыпускали людей до дому. Найбôльше шкоды зробило водянôй компаніи, бо всѣ руры по стритахъ поламало, такъ само и колей ушкодило, где теперь працюють и засыпують. Комітеты удавали ся до компаніи, але компанія видно не хоче ничь поправляти.

А. Ш.

— **Шѣсть** селяньскихъ загородъ зô всѣми запасами збôжа згорѣло въ Тирявѣ сôльнôй сяноцкого повѣта (Галичина). Въ огни згорѣла такожь одна жеящина.

— **Краєвй** ґазеты доносять, що нашй люде зъ Подôля и Покутя гурмами еміґрують до Босны.

Людскôсть въ 20-томъ вѣцѣ буде далеко менше хоровати, якъ въ минувшихъ вѣкахъ, завдяки небувалому поступови медичныхъ наукъ за послѣднй лѣта. Вынайдено множество знаменитыхъ лѣкôвъ, що противдѣлають певнымъ долегливостямъ, скрѣпляють цѣле тѣло и роблять его бôльше вôдпорнымъ на всѣ слабости. Одным зъ найсильнѣйшихъ лѣкôвъ, що дѣлають въ вызше сказаный способъ є звѣстный по цѣлôмъ свѣтѣ Тринера Американскій Еликсиръ Гôркого Вина, що приносить скору и безпечну полекшу навѣть въ найбôльше упертыхъ выпадкахъ слабости жолудка, кишокъ, печѣнокъ и почокъ и есть рôвночасно дуже пріемнымъ напиткомъ. Вôнъ хоронить системъ передъ всѣми повызше вычисленными и многими другими слабостями, якъ ґрипъ, наслѣдки перестудженя и т. и., взмôцняе тѣло, чистить и вытворює нову кровь, вôдсвѣжуе умъ, додае охоты до працѣ. Єго высылае перший и одинокій продуцентъ сего, въ дѣйстности одинокого лѣчничого вина въ Америцѣ, Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Можна его такожь достати въ аптикахъ, однакъ стережи ся численныхъ его наслѣдовань, зъ котрыхъ многй справдѣ шкôдливй! Сей лѣкъ горячо поручуваный и часто записуваный лѣкарями есть правдивымъ добродѣйствомъ людскости XX-го вѣку!

— **Канону**, що важить 140 тысячь фунтôвъ, украли якйсь злодюги зъ желѣзного ваґону на дорозѣ мѣжь Ню Йоркомъ а Вашинґтономъ. Поліція, котра пошукуе за злодѣями, не дивуе ся, про що они злакомили ся на таку рѣчь, бо канону оцѣняють на 150 тысячь долярôвъ, лишь заходять въ голову, якимъ чудомъ занесли еи и кому хотять продати?

— **Галицкй** деруны вышукують для себе новй жерела доходу и натягають убогихъ людей навѣть за такй чинности, за якй въ цѣлôмъ свѣтѣ не бере нѣхто заплаты. До »Дѣла« пр. пишуть зъ Команчи санôцкого повѣту, що тамъ якійсь панокъ Суперле въ часѣ конскрипціи казавъ собѣ давати по 6 кр. вôдъ каждои записанои особы, хотяй за се платить рядъ. Чистый рабунокъ — а таке практикувало ся по цѣлôмъ краю.

— **Въ** Вѣдни ставъ выдавати Русинъ, Р. Сембратовичь тыждневникъ на нѣмецкôй мовѣ X Strahlen, въ котрôмъ кромѣ загальныхъ свѣтовыхъ критичныхъ статей, буде мѣстити такожь статѣ про рускй вôдносины въ Австріи и Росіи. Предплата рôчна 10 коронъ. Адресъ: Вѣдень XVIII/I Wahringer Gurtel 111.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати газету треба все гда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтара або агента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

☞ Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ газетъ и другихъ выдавництвъ.

До нашихъ

ЦЕРКОВНЫХЪ ГРОМАДЪ!

Кождому зъ васъ, братя Русины, такъ поединчо якъ загально всѣмъ, вѣдомй суть досконало внутрѣшнй и внѣшнй вôдносины нашихъ духовныхъ громадъ, або инакше — церковь. Завдане ихъ дуже велике и тяжке, котрого они не годнй самй выповнити, сли дальше будуть живоѓѣти кожда громада для себе. Намъ треба тй всѣ нашй громады и церкви злучити въ одно тѣло. Въ едности наша сила и тревалый поступъ! Тай для лѣпшого успѣваня мѣжь нами науки Христа и житя после нее есть се днесь конечнымъ, памятаючи на слова нашого Великого Вчителя: де васъ двохъ або бôльше збересь въ имени моимъ тамъ и я зъ вами! Значить, зôбрати и злучити въ одну цѣлость тй нашй рускй громады, що позбирались въ купу въ имени Христа по всѣй амер. земли, домагае ся вôдъ насъ самъ Христосъ!

Вагу тои справы вôдчували и вôдчувають всѣ нашй Русины не вôдъ днесь. Згадаймо лишень всьо те, що говорилось и писалось о тôмъ; згадаймо тй пробы заведеня такои едности нашихъ амер. рускихъ священниковъ и т. д. — то переконаемось, що о тôй справѣ намъ не вôльно забувати, але мусимо надъ нею чувати такъ довго, доки не доведемо до конця. »Пукайте, а отворить ся вамъ«, каже Христосъ. То жь намъ не вôльно перестати пукати и будемо стукати доси, доки не отворять ся людскй мозги, серця и душѣ — доки не запануе царство Боже на земли.

Справа се така, що за ню мусять братись не тôлько поединчй люде або лишь священники, але кождый Русинъ мусить приложити своихъ рукъ. Тай вôдносины нашй взаимнй на вôльнôй земли Вашинґтона такй, що мусимо братись до сеи роботы всѣ, такъ священники якъ и робôтники, бо се найвôдповѣднѣйша дорога всказана намъ самыми основателями першихъ христіяньскихъ громадъ.

То жь мы низше пôдписанй, выбранй до переведеня сеи роботы на другôмъ вѣчу въ Jersey City, N. J., вôдзываемось до Васъ, братя Русины и просимо Васъ на нараду до **Shamokin, Pa. дня 30. мая с. р.** Зволять прибути всѣ оо. духовнй, а нашй церковнй громады зволять выслати делеґатôвъ. Нарады зачнуть ся сейчасъ по Службѣ Божôй въ рускôй церкви згаданого дня.

Просимо васъ оо. духовнй и всѣ делеґаты прибувайте, бо справы пекучй, а часъ уходить безповоротно.

Всѣ, що схочуть приѣхати на нарады нехай повѣдомлять завчасу про се мѣсцевый комітетъ на адресу: Rev. J. Konstankiewicz, 144 S. Franklin St., Shamokin, Pa.

О. И. Константкевичъ, О. А. Бончевскій, И. Глова, А. Криницкій.

Не спѣть Братя!

Всѣ народности въ Америцѣ поступають напередъ и дбають о свою будучнôсть, лишь однй Русины жіють байдужно зъ дня на день и не дбають о завтра. Звѣстно, що еміґрація взростае и що тысячѣ бѣдныхъ нашихъ людей прибувае що року до Америки. Многй зôстають назадъ навертанй до старого краю, бо въ »касел-ґардѣ« не було кому ними заняти ся! Рускй дѣвчата вылапують Поляки и вôддають на службы, а на тôмъ роблять интересъ; часто бувають выпадки, що и родинѣ не хотять выдавати дѣвчатъ и рекомендують ихъ до польскихъ костелôвъ и въ той способъ вынародовляють. Польскй або жидôвскй аґенты опѣкують ся нашими людьми такъ довго, доки мають пару долярôвъ въ кишени. Бѣдный не знаходить нѣгде помочи. Впрочѣмъ нехай кождый пригадае собѣ тй часы, якъ приѣхавъ до Америки и кôлько то неразъ бѣды и горя треба було зазнати въ »касел-ґардѣ«.

Понеже любовь Бога и ближного суть найголовнѣйшими заповѣдями, длятого часъ вже и намъ Русинамъ американскимъ показати дѣломъ нашй христіяньскй чувства взглядомъ ближнього и самыхъ себе и менше дбати о панты пива, а бôльше о добродѣйнй цѣли народнй!

Коли основало ся тов. Р. Н. Дôмъ Еміґраційный и коли богато вже братствъ приступило до того товариства, и коли „Р. Н. Союзъ“ обнявъ покровительство и поручивъ абы всѣ члены складали разъ на рôкъ жертвы, длятого просимо умыльно всѣ нашй братства, якъ и членôвъ »Р. Н. Союза« и прочихъ Русинôвъ американскихъ, змягчѣть свое серце, покажѣть, що мы народъ не послѣдный и вôджалуйте 50 центôвъ на рôкъ и чимскорше присылайте жертвы пôдъ адресою касіера: Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington Str., Yonkers, N. Y., а выказъ (списъ жертвователѣвъ) вышлѣть рôвночасно до секретаря пôдъ адресою: Mr. K. Kirczov, 140 Essex Str., Jersey City, N. J., бо скоро дôйде каса бодай до $1000.00, тогды буде можна приступити до отвореня свого власного Дому Еміґр.

Зъ Воскресеніемъ Христовымъ и мы воскреснѣмъ и пробудѣмъ ся до нового житя.

Американцѣ о насъ.

Статю зъ пôдъ пера нашого краяна Р. Сембратовича, що появилась въ монахійскôй »Allg. Zeitung«, подае ню йорскôй Literary Digest (Vol. XXII. N° 14.) въ головныхъ зарисахъ, якъ слѣдуе: »Русины, се славяньскій народъ, що вôдогравъ велику ролю въ исторіи. Се той самъ народъ, що черезъ многй вѣки хоронивъ Европу передъ азійскими гордами. Пôзнѣйше въ 17-ôмъ вѣцѣ, за Богд. Хмельницкого, злучились они добровôльно зъ російскою державою, а царь заґварантувавъ имъ, осôбною умовою, саморядъ и цѣлость территоріи. Однаково жь, майже сейчасъ потôмъ зачавъ Петро Великій заводити систематичну русифікацію (обрусѣне). Вôнъ старавъ ся знищити ихъ школы и знести літературу. Русины бунтовались, але ихъ проводиръ, Мазепа, скоро зôставъ упокореный. Катерина II. продовжала зачате дѣло гнету тымъ, що завела крѣпацтво и обернула независиму доси державу въ провинцію російску. Всѣ рускй школы знесено, а днесь учителѣ мусять учити дѣтей лишь по російски. Въ 1876 роцѣ выдано указъ, котрымъ взборонено друкувати якй небудь рускй книжки въ цѣлôй російскôй имперіи и ввозити книжки и ґазеты друкованй поза границями Росіи. Сей указъ вôдновлено 1882 року и другій разъ знову кôлька мѣсяцѣвъ тому назадъ. Однако-жь всѣ тй стараня російского ряду покажуть ся безуспѣшными взглядомъ Русинôвъ якъ и Финляндцѣвъ, такъ само якъ не довели до нѣчого въ Польщи.«

Якъ бачимо, ся згадка америк. тыждневника вѣрна, правдива и для насъ прихильна. Значить, що пожаданою и конечною рѣчею есть, подавати якъ найбôльше въ заграничныхъ ґазетахъ такихъ письмъ, котрй познакомлювали-бъ свѣтъ зъ нашою исторіею и теперѣшнымъ положенемъ Русинôвъ; а д. Р. Сембратовичеви, котрый робить ту роботу не вôдъ днесь, належить ся въ тôмъ взглядѣ признане.

Дописи.

18. Апріля, 1901. (8).

З України.

Тільки весна, то нарід наш вже і сунеть ся, утікаючи від свого рідного лиха до далекого, там десь, до чужого. А проте то й хто його знае, чи воно і справді отте там далеке лихо чуже нам е? Я кажу про щорічне невпинне переселене наших хліборобів до сібірських країв.

Ті що бували в Кореї аж до іллюзії доходять, так там все нагадуе Україну: такі-ж, кажуть, білесенькі під стріхою хатки з квітками перед ними, огороди з соняшниками, садки зелені за хатками, сині, широкі з матнею штани корейських чоловіків, білі сорочки їх, брилі і таке інче. Не дарма ж наука доводить нам певно, що всі европейські народи, між ними і ми, повиходили колись з Азії. Тепер-же, через кілька там тисячів літ, починаеть ся оборотне посуване на старе місце майже всіх народів, а нашого що найбільше. Буцім-то Европа, колись пустельна, заборговала ся у колись богатої людом Азії, а тепер ще і віддае свій борг, та ще певно і з незчисленними відсотками. В цьому факті е щось таемниче... За те десятків де кілька літ мине і Сібір, майже вся буде тією-ж Україною! Вже й тепер людина з України в Сібірі не почувае себе, щоб зовсім на чужині, бо ж великі сотки тисячів людности там вже е нашої, а скільки ж то їх буде ще через 10—20—30, або і пів сотні літ?! Тоді ми будемо там лічити ся численними міліонами!

В цьому факті е теж щось таемниче... Охочі, прибувши до Сібіру, роблять ся козаками. Правительство російське до того всею силою навіть намагаеть ся і всіх переселенців до козакуваня там аж упрошуе. Треба-ж берегти комусь пустельну ще поки що російську границю від народів на пів диких, а то і зовсім диких, які мешкають в Хинах.

Таким робом задля Українців в Сібіри де в чому то відроджують ся старі, дідівські часи.

Щасть їм Боже всім там у всьому на їх користь, а може, хто знае, колись, і на спільне добро всеї Руси-України...

Українець.

Зъ Ню Йорку.

Недавно я мавъ спосôбнôсть бути въ McAdoo (въ Пенсилвеніи) на хрестинахъ у одного краяна. Тамъ я мавъ честь пôзнати такожъ 3 угро-рускихъ священникôвъ зъ Лансфордъ, Гейзелтонъ и мѣсцевого священника. Пôдчасъ забавы говорило ся о многихъ рѣчахъ, тôлько не о рускихъ. Я, яко чоловѣкъ несвѣдомый тамошнихъ вôдносинъ, не хотѣвъ самъ забирати голосу, але коли краянъ Янковичь заохотивъ мене, щобы де-що сказати о Домѣ Еміґраційнôмъ, представивъ я гôрку долю нашихъ еміґрантôвъ въ касель-ґардѣ, и просивъ зôбраныхъ гостей, щобы були такй ласкавй пôдпирати наше молоде тов. Р. Н. Дôмъ Еміґраційный. Перше почесне я дôставъ вôдъ п. Бѣляка, котрый вôдповѣвъ такъ: прецо намъ дому мініґраційнего, шакъ я ужь ту, а муй оцецъ анѣ мацъ ту не прийду.

На тое о. М. зробивъ увагу, що товар. Дôмъ Еміґр. есть красна рѣчь для Русинôвъ, але то бѣда, що не добре зачате, але чому не добре зачате, то на тое о. М. не знавъ ясно вôдповѣсти, щось говоривъ пôвголосомъ, що въ Домѣ Ем. есть политика партійна, чи радикальна и т. и. Я завважавъ, що въ Америцѣ навѣть малй дѣти бавлять ся въ політику, та що мы Русины длятого въ краю такъ низко стоимо, що народъ за мало просвѣченый и не мѣшае ся въ політику, а тутъ въ Америцѣ зъ Русинами нѣхто не буде числити ся такъ довго, якъ довго не зачнуть брати участи въ житю політичнôмъ. Вконци сказавъ я отверто дотычнымъ угорскимъ священникамъ, що они зъ малыми вымками не дбають о народъ и его просвѣту лишь тому, щобы не прійшло ся дати часомъ якого доляра на цѣль народну. Другй выкручують ся вôдъ пôдпираня Дому Еміґр. тымъ, що вôнъ не мае жадного святого за патрона... Однакъ менѣ здае ся, що многихъ и всѣ святй не годнй поправити, бо хотяй прим. »Соединеніе« мае за патрона св. О. Николая, то помимо того для Руси нѣчого доброго не робить, противно, еще народъ словачить черезъ выдаване ґазеты »А. Р. Вѣстника« на словацкôмъ и пôв-московскôмъ нарѣчію, та деморалізуе обкидаючи болотомъ всѣхъ робôтникôвъ на поли народнôмъ.

Понеже знову деякй говорили, що не знають выпадку, щобы наше тов. Д. Еміґр. кому въ чôмъ помогло, то я, наведу ось тутъ, яко б. касіеръ и теперѣшный членъ комітету пару примѣрôвъ, и сподѣю ся, що не пожалуете дати бодай $100.00 на такъ добру цѣль.

Наше товариство въ протягу року выняло зъ касель-ґарды 42 осôбъ, а крôмъ того вспомогло 9 бѣдныхъ осôбъ, що ишли до старого краю. Примѣромъ: дня 3. октобра 1900 р. Ив. Нехцей, пѣшки прійшовъ зо Скрентонъ до Джерзи Сити, бо не мавъ за що ѣхати; понеже бувъ хорый и до роботы неспосôбный, длятого постановивъ вернути до краю до своеи жены и дѣтей. Наше товариство постарало ся для него о шифкарту, а школярѣ джерзи-ситскй зложили ему по пару центôвъ добровôльно на дорогу. Ему вôдмовивъ бувъ всякои помочи польскій и мадярскій дôмъ еміґр. и австро-угорскій конзуль.

Дня 5. октобра 1900 р. наше тов. выняло зъ касель-ґарды П. Робуса и Гр. Волка и певно були-бъ ихъ завернули до краю, якъ бы наше тов. не було за нихъ вставило ся та не заручило грошми. Розумѣе ся, наше тов. вôдослало ихъ на мѣсце призначеня до Minersville, Pa.

Въ юнію 1900 приѣхала Анна зъ Березовскихъ Кебала, оставивши божевôльного мужа въ краю, щобы заробити на кавалокъ хлѣба для себе и мужа. Въ септембрѣ 1900 р. привела на свѣтъ дитину въ однôмъ шпитали, а щобъ не стала тягаромъ для Америки, то урядъ еміґр. постановивъ еѣ вôдослати назадъ до краю. Она вже 3 дни пересидѣла зъ дитиною на рукахъ въ касель-ґардѣ и заливала ся слезами. Но наше тов. вставило ся за нею, вôдобрало еѣ зъ касель-ґарды, дитину умѣстило въ порядномъ сиротскôмъ христіянскôмъ домѣ, а еѣ выстарало ся о службу за $20 мѣсячно. И богато инших примѣрôвъ можь бы навести, але на се не позволяе бракъ мѣсця и часу. Змягчѣть свое серце и не жалуйте жертвы на нашь Дôмъ Еміґр., бо не той добрый христіянинъ и Русинъ, хто тихо сидить и згортае доляры, але той, хто добрыми дѣлами стверджуе свои слова и працюе для свого рôдного народу.

Иванъ Париляк.

Venlaw, Man., Canada.

Кажуть люде и спѣвають о пустôй Канадѣ, про се и мнѣ докинути, ачей не завадить. Тій самй, що хвалили сесю землю нову, теперь стихи укладають, сушать си голову. Не жалуемъ, любй братя, що мы сюда прійшли, а назадъ намъ повертати то анѣ не въ мысли. Хочь Канада е багниста, корчѣ тай пустарѣ, въ лѣтѣ морозъ и блощицѣ, до того комарѣ, але за се зъ насъ не клене нѣхто проводирôвъ; най здорово проживають отець Несторъ Дмитрôвъ. Сюда можна въ сей пустыни доста добре жити, хотяй треба на початку достъ тяжко робити. Але куда-жь, кажу, добре безъ працѣ ще нынѣ? Всюда тяжко: роби, тягни, а хоть паси свинѣ. Бо безъ працѣ не кождому добре поводить ся, хто за легкимъ хлѣбомъ смотрить, часами мылить ся. Днесь и бізнесъ вже не такій, якъ ся кому здае, часомъ шторникъ самъ не знае, чи уха ще мае. Шторникови завидують, хто не знае ладу; чи не добре бути кумомъ на цѣлу громаду? Що чедѣлѣ и що свята зъ кресту на крестины, а на кождыхъ выкинути хоть анца зъ кишенѣ! Шторникъ за се мае славу, зъ кумôвъ костимерôвъ, але лише въ той часъ берутъ, якъ нема крайцарôвъ. Наберають на книжочки и до пятдесятки; шторникъ дае, бо думае, кумови мусъ дати. Якъ кумъ лише щось заробить и почуе гроша — въ той часъ ты куме шторнику сховай ся до проса! бо зъ грошами кумъ вже суне до »реди-пей« штору, а якъ шторникъ буде жити, ему не въ головѣ. Що кумъ набравъ, тое стоить часами до суду! За дорого въ кума въ шторѣ, то брати не буду! Ще найлѣпше заробляють рускй готельники, лише склянки наливають, а то ще великй. А найбôльше минае ся кумамъ на книжочки; якъ за пиво хцешь платити, недостае сотки. Хоть нашь Русинъ коло людей ходить тай частуе, мало, що за сего нікля въ руку не цѣлуе, а якоси такъ имъ иде, (я не знаю ладу), по кишеняхъ вѣтеръ вѣе, зимный, якъ въ Канадѣ. Я не хвалю анѣ ганю газдôвку въ Канадѣ бо мешкаемъ розкиненй, не всѣ у громадѣ; праця тяжка коло рôлѣ выробити акеръ, за два тыжнѣ рубай, копай, корѣне и пняки. То не всюда, бо и легко можь акеръ зробити, за день за два, лишь косою траву покосити. И не легко вырати таку землю нову, бо часами що крокъ що два а вже стають волы; бо корѣне такъ якъ ноги не дае тягати, бери брате сой сокиру, бо треба рубати. Маемъ зеленои паши хоть для ста худобы! Але, братя, то на зиму все косити треба: по три фѣры для коровы, по штыри для вола; якъ ся тое докормляе, то весна готова. Зима сюда досыть довга, часами студена, що не можь принести часомъ анѣ воды жена. За то лѣто е хороше, тепле, хоть комары. Що посѣешь або всадишь, глядати му пары! Хоть здарить ся при морозокъ часами и въ лѣтѣ, але за се суть хорошй пшеницѣ и жита; ячмѣнь, овесъ тутъ доходить невеликой жѣнки! Сли намъ Господъ дасть такъ на даль, не будуть предновки. Бараболямъ тежь нѣтъ пары въ Стейтахъ, анѣ въ краю, и великй суть и сыпкй, не брешу, не хвалю; капуста такожь родить ся, листе хоть пôдъ пасху, а головокъ можь насѣчи досыть дужу фаску. А якъ въ краю, то всѣ знають, якй тамъ роскоши: зъ рана встають и працюють часомъ до пôвъ ночи, а якось тамъ нѣ гаразду анѣ добробыту, неоденъ тамъ нѣ голоденъ, анѣ тежь не сытый. У насъ такй добрй землѣ, а нѣтъ що хвалити! Тамъ не вродять бараболѣ — нема о чимъ жити; якъ есть овесъ а ще свôй, то ще хвала Богу, можна бѣду дальше нести зъ ноги поза ногу. Алежь бо е такихъ много, що тяжко бѣдують. Яка гôрка стухла мука, а они купують! Бо на добру грошей нема, на гôрку не стае, але жидъ у нѣсъ вôдважный и на борґъ спродае. Велькій »хосенъ« зъ сего мають нашй бѣднй люде, котрый на часъ не заплатить, тягають по судахъ. Порôвнаймо, братя, нынѣ нашь край а Канаду, кождый ся зъ насъ преконае и дôйдемъ до ладу. Въ краю тато лишивъ волы и землю готову, а у сына волы пôйшли, зôсталась корова. А яка то коровина! Пожаль ся небоже! здае си, що не е »тлуста«, а встати не може. А спла то лишь молока ся корова мае? для маленькихъ двое котятъ и того не стае. Не у насъ то такй землѣ, щобъ молоко було, а трава такъ якось росте якъ бы ей не було. Въ Канадѣ всьо цѣлкомъ нове нѣ зъ тата, нѣ зъ мамы, а декотрй вже такъ жіють якъ вельможнй паны. Есть пшениця на муку, масло и свинина, пють гербату и молоко, не тягнуть до вина. А якъ давно мы сюда? то лише три роки, а не оденъ такъ стоить: лишь пôдопри боки. Було доста и такихъ, що зъ одной коровы, лишь заробивъ на муку, доховавъ ся волôвъ. Коровы ходять по травахъ, якъ бы по перинѣ, але пасти не хотять лишь гороховину. Хвала Богу есть молоко и масла доволѣ, лише брате смаруй хлѣбъ, або бараболѣ. Не бôйте ся Канады, хочь она морозна, спѣште братя на фармы кому лише можна. До васъ братя, зо Стейтôвъ, я тое говорю, якъ хто скаже, що брешу, пыска не отворю. Тамъ при углю по майнахъ силы марнуете, добре якъ робота иде, незгôрше жіете. Але якъ робота стане, лише на пôвъ часу, не оденъ зъ васъ хлипае лише посну кашу. Сли есь брате нынѣ здоровъ, то ще хвала Богу, але въ майнахъ сли убе або зломить ногу, а що въ той часъ буде брате зъ жѣнковъ або дѣтьми? чимъ будешь годовати якъ не можь робити? »Союзъ« добрый и то дуже, и въ нимъ есть границя, бо шѣсть сотокъ посмертного не есть то дурниця. До »Союза« и зъ Канады можна все платити, хто на жѣнку памятае тай на свои дѣти. До такихъ мнѣ не казати, що вже мають домы; домы людямъ вынаймують, то грошикъ готовый. Але часомъ и такимъ не иде до смаку; до банку часъ заплатити, а грошей нѣтъ братку. Бо хотяй люде мешкають, але нѣтъ роботы, а часами не хоче такой заплатити. Сли хочешь ся позбути такъ добрыхъ рентярôвъ, мусишь часомъ выкинути ще пару долярôвъ. Даруйте менѣ братя, слимъ кого образивъ;

здає ми ся, що не брешу, бо мы тамтуда лизивъ. За се знаю дуже добре вашй обставины, кождый си въ васъ преконае, єли менѣ не вѣрить. Мушу вамъ сказати також за обохъ Фекулôвъ, добре собѣ газдують, я ся имъ придививъ. Якй собѣ красны хаты обидва поклали, єли бы всѣ такъ газдовали, то бы була слава! Маютъ землѣ уже ныньѣ богато зôраной и худôбки доховались, богато и файной. Мене добре угостили и мого сусѣда, нехай ихъ Богъ благословить, оминае бѣда. И Малковичь, тожь чоловѣкъ якихъ нынѣ мало, добрый ґазда, щирый Русинъ, въ хатѣ тожь ма файно. Вôнъ прїѣхавъ зъ малымъ маймномъ, стало на корову, ни нѣ идѣть, подивте ся, нѣ въ него волы. За богато васъ нудити, то якось не иде, хочесь може що напишу, якъ охота прійде. Всѣмъ вамъ добре желаю, бувайте здоровй, я вамъ пишу щиру праву, безъ масти, безъ соли.

Лемко въ Манітобы.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретаря пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ „Союза“, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду. Кождый, хто має яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміграційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 76 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J. Руско-Народ. Еміграційный Домъ має свого руского адвоката въ краю.

— **Ґвавтъ! ратуйте!** бо »Русское Слово« мало що подъ землю не провалить ся — и то длятого, що найбольша московска газета »Новое Время«, яка выходить въ самôй Москвѣ, заводить у себе фонетику и друкуе ся вже безъ »ъ«. — Зачуваемо, що вôдъ »Русского Слова« хочуть зробити складку и поставити помникъ тому »ъ«, бо-жь то була имъ найлѣпша дитина.

— **Въ суботу дня 8 го** юнія, 1901, вôдбуде ся екскурсія до Мавтейнъ Парку, на доходъ рускои школы въ Simpson, Pa. Єсть се перший екскурсія, якій роблять Русины зъ Симпсонъ на своій доходъ. За минувші роки були они майже на каждôмъ екскурсіи, якій робили сусѣдни Русины, длятого сподѣвати ся належить, що добрй сусѣды и краяне поспѣшать громадно на сю забаву, зъ котрои доходъ буде обернений на будову школы въ Симпсонѣ.

— **Всѣхъ циганôвъ**, якъ выказала послѣдна конскрипція, жіе на Угорщинѣ 279.940.

— **Страйкъ** корабельныхъ робôтникôвъ въ французскôмъ мѣстѣ Марсиліи, закôнчивъ ся побѣдою страйкуючихъ, бо компании и капиталісты мусѣли имъ обѣщати значну полекшу. До сего часу вернуло ся до працѣ 10 тысячь робôтникôвъ.

— **Пôсля** остатного цензусу мае Австро-Угорщина 46.899.000 мешканцѣвъ, то есть мало що больше якъ Японія. Ввиду сего Австро-Угорщина є семою зъ ряду державою на свѣтѣ що до числа мешканцѣвъ. Другй державы идуть въ такôмъ порядку: 1) Хины, 2) Англія, 3) Росія, 4) Сполученй Державы, 5) Франція, 6) Нѣмеччина.

Посвячене камення угольного пôдъ нову руску гр. кат. церковь въ Джерзи Сити, Н. Дж. вôдбуде ся въ недѣлю дня 19. мая 1901 р. На се церковно-народне торжество запрашаемо всѣ нашй рускй братства и прочихъ Русинôвъ американскихъ.

Рада церковна.

(Щиро поздоровляемо джерзи-ситску парохію при начатію сего дѣла и желаемо, щобы Всевышній допомôгъ довести его чимскорше до кôнця. Си церковь разомъ зô школою буде мурована зъ 5 копулами и якъ вказуе плянъ буде се одна зъ найкрасшихъ рускихъ святынь въ Америцѣ, длятого и ширшій загалъ Русинôвъ повиненъ прійти зъ помочею.)

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ па Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ.

Ч. Денисъ Мурдза, зъ Олифантъ, Па., зôбравъ на хрестинахъ у ч. Мелетія Оснѣка въ Мейфілдъ, Па. $3.15, а зложили слѣдуючй:

М Оснѣкъ 50 цнт., К. Ставискій 50, М Яворскій 50, С. Нѣмчикъ 50, Д. Вислоцкій 50, С. Хорошко 25, Д. Мурдза 25, М. Цомпель 15.

Бр. св. Володимира въ Ансоніи, Конн. надôслало I. рату за сей рôкъ въ суму $5.00, а зложили по 50 цнт. слѣдуючй:

Д. Ванько, Т. Цѣркотъ, Н. Журавъ, А. Кляпко, Ив. Нецьо, Д. Несторякъ, П. Ромцьо, о. А. Бончевскій, Т. Марчакъ Ив. Дзямба.

Попередно зъ перенесеня - $582.76
Станъ касы - - - $590.91

Лазоръ Сиротякъ
касіеръ.

Вечерокъ.

Дня 30. лат. Мая 1901 (Decoration Day) вôдбуде ся въ Шамокинъ, Па. заходомъ тов. им. Т. Шевченка вечерокъ музыкально-декляматорскій въ память 40-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка, нашого поета-кобзаря.

Програма.

Часть I.

1) Вступне слово выголосить голова товар. М Колодѣй.
2) „Завѣщане“, слова Т. Шевченка, музык Е Вербицкого на 8 голосôвъ въ супроводѣ фортепяну, вôдспѣвае мѣшаный хоръ.
3) Вôдчитъ о Тарасѣ – о. А. Бончевскій
4) „У Петрôвку“, слова Д. Млаки, музыка Из. Воробкевича, вôдспѣвае хоръ.
5) Декламація „У недѣленьку у святую“ Т. Шевченка, вôддекламуе Марія Мурдза.
6) Variations Concertantes pour le piano sur le motif national russe „Соловей мой со ловей“ composees par Joseph Witwicki — вôдограе п. Галя Констанкевичь.
7) Сольо „Kathelzen Mavourneen“, ирляндска баляда, въ супроводѣ фортепяну вôдспѣвае по англійски Антонія Лучковець.
8) „Первый акордъ душѣ“, В. Матюка, вôдспѣвае хоръ.
9) Сольо „Цвѣтка дрôбная“. В. Матюка, въ супроводѣ фортеп. вôдсп. Мар. Мурдза

Часть II.

1) „Кôнчить ся день“ зъ Пôдгорянъ. В. Матюка, на 8 голосôвъ зъ фортепяномъ, вôдспѣвае хоръ.
2) Декламація „Швачка“ Т. Шевченка, вôддекл. Антонія Лучковѣць.
3) Сольо скрипкове зъ фортепяномъ — Михаилъ и Галя Констанкевичь.
4) „Якъ бымъ знала“ слова Д. Млаки, муз. Из. Воробкевича, вôдспѣвае хоръ.
5) Fantasie Brilliante sur la Sonnambula opera De pour piano par U. Leybach — вôдеграе п Галя Констанкевичь.
6) Декламація „Поворотъ майнера на родину“ Гр. Гр., вôддекл. Анна Мурдза.
7) „До Руси“ М. Копко, вôдсп. хоръ.
8) „Miss Virginia“ сольо зъ фортепяномъ, вôдсп. М. Констанкевичь.
9) „Ще не вмерла Украина“, вôдсп. хоръ.

Початокъ точно о 7 год. вечеромъ. Цѣна тікету 25 цнт.; для дѣтей вступъ вôльный. — Того-жь самого дня вôдбуде ся въ церкви Богослужене на интенцію тов. им. Шевченка и панахида за душу Тараса о год. ½9 рано.

Запрашаемо всѣхъ американскихъ Русинôвъ на се свято и сподѣемо ся, що хто мае искорку любови до своеи неньки Руси Украины и еѣ найлѣпшого сына спѣвака, той певно прійде на сей вечерокъ, а мы прійме мо его зъ отвертыми руками и щирымъ серцемъ.

Комітетъ вечерковый.

Казка про двохъ злодѣѣвъ.

Бувъ собѣ разъ старый чоловѣкъ, а дуже бѣдный, тай мавъ малого сына. Але разъ сынъ каже:

— Тату я до школы не буду ити, але пôйду шукати вуйка тай буду зъ нимъ красти тай буду жити по пански.

А тато ему каже: — Де-жь бы ты ся на таке пустивъ, щобысь не бувъ анѣ чоловѣкъ, анѣ звѣръ, люде тебе бы ся вôдрекли, тай якъ бы ймили, тобы тя завѣсили.

— Е, що вы старый дѣду знаете, вы хотѣли бы, абы я ся учивъ и ставъ на попа, тай абымъ все гарувавъ. О, я того не зроблю; йду завтра шукати вуйка.

Другій день забравъ ся, тай пôйшовъ въ великій лѣсъ, тай найшовъ вуйка.

— О, якъ ся маете вуйку, дуже тѣшу ся, щомъ васъ найшовъ.

— А ты-жь що будешь зô мною робити?

— Я? я буду красти зъ вами!

— Добре! ходѣмъ у лѣсъ.

Пôшли наклали ватру тай сидять, але разъ каже вуйко: — Иди диви ся на дорогу, чи хто не иде.

Якôвъ пôшовъ и вернувъ ся тай каже: — Вуйку! тамъ на дорозѣ иде жидъ, тай несе великого барана, ходѣмъ та украдемо!

— А ты годенъ жидови барана зъ плечей украсти?

— Я украду, каже Якôвъ, будьте тутъ.

Пôшовъ вôнъ на дорогу, побѣгъ навпередъ жида, роззувъ оденъ чобôтъ тай кинувъ и другій чобôтъ тай сховавъ ся въ лѣсъ. Але жидъ надходить, дивить ся, а чобôтъ лежить, тай каже:

— О, нѣврока, є одно чобота, ба! друге нѣма, на що минѣ одно чобота, е — тай пôйшовъ, не взявъ чобôта. Иде вôнъ дальше, дивить ся, другій чобôтъ лежить на дорозѣ. Жидъ каже: — Ахъ! нѣвроки, е друге чобота — тай пойшовъ по другій чобôть, а барана тай оденъ чобôтъ лишивъ, а тымчасомъ той зъ корча вылѣзъ тай взявъ барана, пôйшовъ дъ вуйкови тай каже:

— Видите, вуйку, щомъ вкравъ барана.

А вуйко каже: — Добре, що ты вкравъ барана, але де чобôтъ, чобота вже не вôдберешь.

А Якôвъ каже: — Вуйку! я свôй чобôтъ вôдберу ще и другу пару принесу. Тай побѣгъ зновь идъ жидови, дивить ся, а жидъ несе чобôтъ, а Якôвъ залѣзъ въ корчѣ у велике болото, тай чекае. Вкôнци жидъ приходить тамъ, де барана лишивъ, а барана нема.

— Що се таке? Тутъ баранъ було, тутъ нема; базюньку, ты чоботы взяло тай пôшло? на! на! на! на! на-а-а-а! А Якôвъ въ болотѣ въ корчахъ: бе е е! А жидъ вчувъ, тай зновь: базюньку, на! на! на-а-а, а той зновь: бе-е е е! Жидъ вчувъ по котрôмъ боцѣ той баранъ блее, тай зачавъ лѣзти въ корчѣ и все кличе, а Якôвъ блее якъ баранъ. Наконець жидъ залѣзъ по колѣна въ болото, въ чоботы болото лле ся, але жидъ бере тай чоботы скинувъ, тай зновь кличе: базюнька, на! на-а-а! а Якôвъ залѣзъ далеко и обôзвавъ ся ще разъ, тай обôйшовъ навкруги такъ, що жидъ не видѣвъ, узявъ чоботы жидови, пôйшовъ до вуйка тай каже:

— А видите, вуйку, щомъ свого чобота вôдшукавъ тай другй два принѣсъ.

Тогды вуйко каже: — Но теперь оденъ зъ насъ мае ѣсти барана, котрый котрого вôдиудимо.

— Добре — каже Якôвъ.

Пойшовъ вуйко въ лѣсъ, тай кричить: ґвавтъ! нѣбы що! – ты барана украло! – ґвавтъ! люде ратуйте! ґвавтъ!

А Якôвъ сидить коло барана тай слухае, а потôмъ каже: — Вуйку не кричѣть такъ, бо я ся не бою, але ходѣть сюда, най вже я иду васъ страшити.

Прійшовъ вуйко, а Якôвъ пойшовъ. Нема Якова оденъ, два, а дальше и три дни, вуйко голоденъ дуже, але барана не можна ѣсти. Четвертои днины чуе, а хтось кричить: — Ты свиня! злодѣю! ты украло мое баранъ! я тобѣ повѣсить! ты злодѣю! — Ой, ой, ой! то не я, то вуйко! тамъ сидить коло огню тай ѣсть, ходѣть, я вамъ покажу де вôнъ! Йой, йой! не бійте такъ! Йой!

Тогды вуйко настрашивъ ся тай каже: може бѣда була въ селѣ и сказала, що я тутъ; тогды ставъ та въ ноги! Забѣгъ може якихъ 100 миль, а Якôвъ приходить до барана, тай пече, а вуйко приходить, дивить ся, а Якôвъ сидить коло огню тай ѣстъ барана, а вуйко тогды каже:

— Бодай тебе... Я гадавъ, що направду жидъ тебе имивъ та бе.

Якôвъ: — Я не такій дурный, якъ вы!..

Канадійска народна пѣсня.

Свѣтла редакціє, прошу помѣстѣть сю пѣсню, мною уложену на нуту „Тамъ де гора крута, сива гору край витае“. (?!)

Ой як я си пригадаю родиму країну,
то на серци тяшко стане, а на силах млію.
Тяшко жити в Галичині, ще тяще відхнути,
бо пропала руска правда, тяшко і забути.
Перейшов я в Галичині стешки і дороги,
не знайшов я вігде правди, забрали вороги.
Правду руску закопують ище вирховодять,
з рідной землі її діти за море виходять.
Зачав же я в день і в ночи над тим промисляти:
будуть діти гірше мене тутка бідувати;
нема міні ту гаразду, недам собі ради,
покину я родимий край, піду до Канади.
Виїхав я із Пальчинец, з воза ухилив ся,
прощийте мні громадяни, може з ким сварив ся?!
Виїхав я из Пальчинец в девяті годині,
поклонив ся добрим людям. всі свої родині.
Бувай здоров, родинонько, п милі камратя!
бо вже більше тут ніколи не будем здибатись...
Бо я їду в чужі краї, за широкі мори
бувай здоров', родинонько, не верну ніколи.
Приїхав я у Тернопіль, став я начовати,
шваґер мене питае ся: а що-ж там чувати?
Ніц не чути, ніц не чути, о ніяку зраду,
через пани, через жиди втікаем в Канаду.
Гостив же я чтири добі, тре ся забирати,
бувай здоров', милий брате, тре ся розлучати.
Не жури ся мила сестро, тою дорогою:
плине твое щасте морем, бистрою водою.
Виїхав я с Тернополя в десяті годині,
поклонив ся своїм шваґрам, цілї Галичині.
Бувай здоров', Галичино, мій родимий краю,
як я тебе погадаю, з жалю умлїваю.
Бувай здоров', руска земле, ой ти наша мати.
годувалась нас з маленьку, тре тя покидати.
Бувай здоров'. руска земле, там то ти нам мила,
тепер же ти не е руска, тілько Палистина.
Бувай здоров', руска земле, ти наша отцївска,
тепер же ти не е руска. зостаеш жидівска.
Приїхав я на Осьвенцін, взялисьмо злізати,
аж ту вийшло два шандарми, за пачпорт питати:
— Як маете ви пачпорти, будете їхати.
як не маете пачпортів, будете вертати.
Переїхав пруским краем, я ту роздивив ся.
Тепер мині, милі братя, новий сьвіт розвив ся
Ту народи всі веселі, як пани вживають,
наші бідві Галичани свій край покидають,
їдуть они, їдуть они, аж страшнось дивити,
щоби жидам, щоби панам, даром не робити.
Приїхали ми до моря, взяли розмовляти;
не будуть нас пани, жиди, більше обдирати.
Посідали ми на шифу, десіть день їхали,
Матір Божу, Суса Христа, всіх сьвятих взивали.
Ой Господи милосердний, Пречистая Мати!
не дай же нам Галичанам в морі потопати.
Позлїзали ми вже з шифи взяли ся журити,
що ми будем Галичани в Канаді робити?
Аж ту прийшло много люду, взяли ся дивити:
не жури ся Галичани, не будеш бідити.
Ту Канада край богатий, можеш заробити,
будеш собі Галичане ще по пански жити.
Посідали ми в колею штири дні їхали,
помеж гори високії всі ся полякали.
Приїхали ми в Вініпеґ тай колїя стала,
аж ту прийшли наші люде, щиро нас витали.
Ой став же я задумав ся, як менї ту бити?
розтратив я свій маеток, як в Канаді жити?
Посидів я в Вінніпеґу тай став-ем гадати:
підуж но я до Плезгону, фарми пошукати.
Прийшов же я до Плезгону, есть ту фармів много,
ходжу, блуджу по пустині, нема ту нікого.
Посидів я ту два роки, тай побудував ся;
слава Богу найвищому, що я ту дістав ся.
Вже е много Галичанів, і їдуть завсїгди,
тепер маю коло себе докола сосїди.
Єсть ту землї, лїса, сїна, е ся де подїти,
ко-б но Господь дав здоровля, щоб підросли дїти.
Ой, Канадо, Канадонько, маеш вас де дїти,
прийнялась нас, годуеш нас, як рідниї дїти.
Ой Канадо, Канадонько, яка в тобі справа,
що неробу так не любиш, тілько господяра?
Галичана полюбилась як свою дитину,
він працюе, Бога просить, як в ночи так в днину.
Ой ту нема дармоїдів, всї люде працюють,
не так не так, як в Австрії, що ся онорують.
Ту зрівнали наших людей, з панами враз встали,
не так як там у Росиї, і в другим околї.
Лазоїти вимисляють, як тя златинити,
щоби свою рідну польщу в москаля відбити.
Ой як ти ся не покорив, пани помагали,
то шальварком, то податком, з краю тя вигнали.
Ходїть сюди бідні люде, там ся не марнуйте,
на тих грубих лядащиців більше не працюйте.
Бо ляхи вже нас обдерли, до тїла, до кости,
нема в них щирого серця, нї сумлїня трошки.
Через ривір, через воду вложена ту клада,
есть ту много Галичанів, що не в смак Канада.
Чи ви братя Галичане, в краю не робили,
чи ви щодня по пів лїтри горільчищи пили?
Ой ви братя Галичане, можнась схаменати,
а як вам ту не до смаку, можна ся вертати.
З Бразилії повертали, то інакше жили:
голі, босі і голодні по жидах служили.

Я зачав ї писати в Грудню і не міг-ем подати до редакиї, бо що напишу, то возьмуть собі другі люде переписати. 9 листів забрали до переписки, — не віддали міні тілько одну и то замарану. А то переміняли свое село и посилали до Галичини, то много почта вторгувала за мою пісню. Василь Капій, виджу в „Свобода“, що подав моїх богато слів.

Ф. Рубльовский, Pleasant Home, Man.
(з села Пальчинець, збараского повіту.)

Зажуривъ ся.

А я-я-яй що я наробивъ?! Розлявъ атраментъ якъ разъ на тôмъ мѣсци, де грядки маютъ бути. Теперь все, що ту выросте, буде чорне, якъ атраментъ. Бѣдна-жь моя головонько!

Въ Канадѣ.

Гав.: — Чекай ты! Якъ смѣешь полювати на моѣй фармѣ и переступати »паліґрафы«, котрй я постановивъ?

Дян.: — Ой, йой, пустѣть батьку! Я бôгме не вмѣю стрѣляти, а не забивъ лишь кôлькадесять комарôвъ, що сѣдали на мое лице и кусали.

Гав.: — Й то мое, бо на моѣй фармѣ! Не маешь права и ихъ бити, бо якъ тя запôзву, то навѣть дѣти заберуть тобѣ за кошты...

ВСЯЧИНА.

Полюванє на льва.

Оденъ недобрый левъ потрафить знищити цѣлу околицю. Люблячи бôльше кровъ якъ мясо, убиває вôнъ чотыри до пяти разы стôлько худобы, якъ бы мôгъ зъѣсти, выпиває кровъ, а зъ мяса пожирає лишь то, що лѣпше, полишаючи решту шакалямъ, гієнамъ и другимъ драпѣжнымъ звѣрятамъ. Оденъ зъ тыхъ страшныхъ звѣрѣвъ начавъ газдувати въ урожайной околици, котру замешкували Арабы, а тѣ удались до звѣстного охотника на львы Герарда зъ просьбою о помôчь. Сей розглянувшись по околици и вибравши до свои цѣли дуже темну нôчь умѣстивъ ся на березѣ гôрского потôчка въ тôмъ мѣсци, где левъ, звычайно, приходивъ пити воду.

Заледво усѣвъ на камени, а вже єго провôдникъ, Арабъ, начавъ страшно трясти ся на цѣлôмъ тѣлѣ та просити Герарда, щобы вертавъ домôвъ, бо нôчь дуже темна. Герардъ позволивъ єму вернути домôвъ, але сей боявъ ся и лишь вôдôйшовши кôлькадесять крокôвъ, захавъ ся въ густу траву, трясучись, якъ бы зима єго била.

Тымчасомъ рикъ льва давъ ся вже чути кôлька разы, а теперь голосъ єго чути було що разъ близше. Надармо старавъ ся Герардъ бачити що въ коло него дѣєсь. Нôчь була такъ темна, що хочь палецъ въ око пхай. Хвилку пôзнѣйше рикъ льва почувъ ся въ вôддаленю якихъ сто ярдôвъ. Герардъ вхопивъ за пушку, кликнувъ на землю одною ногою, сперъ ся лôктемъ на друге колѣно, вôдтягнувъ курокъ и впливши очи въ темноту — чекавъ, майже не вôддыхаючи. Нѣчого не можна було видѣти анѣ чути. Кôлька хвиль минуло; тогды на противной сторонѣ потока просто Герарда почувъ ся низкій, глухій рикъ, а въ темнотѣ показались двоє очей, горючихъ жаждою крови, немовь два розжарені углѣ и вымѣрені просто на стрѣльця. Сей здрôгнувъ ся на сей видъ и хотѣй нôчь була такъ тихо, такъ що вôнъ дрожавъ вôдъ зимна ще передъ хвилею, то помимо того горячій пôтъ выступивъ на єго чоло.

Стрѣлецъ, не надумуючись, потягнувъ за курокъ и розлягъ ся голосъ выстрѣлу; однакъ левъ кинувъ ся вже въ потôкъ и перескочивъ на противный берѣгъ — чути було хлюпанє воды. Герардъ чекавъ и слухавъ. Вода перестала хлюпати; зъ лѣвои стороны стрѣльця чути було мягкі, глухій кроки звѣря, що ступавъ по болотѣ. Раптомъ обернувшись побачивъ льва, якъ сей драпавъ ся на берѣгъ. Годѣ було дивитись тогды за мушкою; Герардъ пôднѣсъ ся и — стрѣливъ. При свѣтлѣ огню, що повставъ зъ выстрѣлу побачивъ величезного довгогривого звѣря, якъ сей покотивъ ся въ долину; перерaжаючій рикъ майже оглушивъ єго; левъ кидавъ ся и вивъ ся зъ болю, въ днѣ потока. Вôдъ часу до часу стогнавъ и ревѣвъ. Було за темно, щобы важитись ити близше до него. Стрѣлецъ пôйшовъ домôвъ, зъ гадкою на другій день назадъ сюда вернути.

Досвѣта бувъ вже на мѣсци, але льва не було. Видно було знаки єго крови, однакъ довѣдатись зъ нихъ, куда подѣвъ ся не було можна, бо слѣдъ стративъ ся, скоро той вôйшовъ въ воду. Кôлькайцять Арабôвъ шукали за нимъ по всѣхъ корчахъ, але надаремно. Надъ вечеромъ почувъ Герардъ крики и гальопованє кôньскихъ копытъ, а наблизившись побачивъ, якъ Арабы втѣкали передъ здоганяючимъ ихъ на трехъ ногахъ львомъ.

Побачивши стрѣльця, левъ ставъ, отворивъ широко пащеку и начавъ бити ся хвостомъ по бокахъ. Герардъ принявъ вызовъ, злѣзъ зъ коня и помимо просьбы Арабôвъ ставъ вближатись до льва, зъ стрѣльбою въ рукахъ. По хвили левъ скрутивъ ся и сховавъ въ гущавинѣ. Герардъ обôйшовъ ю осторожно довкола, але не видѣвъ нѣчого. Тогды казавъ одному Арабови кидати каменемъ до крыѣвки льва. Се помогло. За першимъ каменемъ, выйшовъ левъ, зъ пôднесенымъ въ гору хвостомъ, наѣженою гривою, выщиреными зубами и примружавъ просто до стрѣльця. Герардъ сѣвъ на землю. Арабы стали кричати: »стрѣляй! Чому не стрѣляєшь?« Левъ ишовъ дальше, але коли бувъ лишь 6—8 ярдôвъ вôдъ стрѣльця — куля выстрѣлена зъ пушки того-жь, попала єму оденъ цаль повыше ока и вôнъ повалився ся на землю. Вставъ знову и зôпнявъ ся на заднѣ ноги, але друга куля выцѣлена въ саме серце — положила конецъ єго мукамъ.

ВÔЙНА ЗЪ БУРЕЮ.

Въ захôдной Европѣ люде переконали ся, що хмары розходять ся вôдъ великого потрясеня воздуха, якѣ выкликує ся гарматними и моздѣрами выстрѣлами. Тому тамъ якъ надходить градова хмара, зачинають до неи стрѣляти изъ гарматъ або моздѣрôвъ и хмара розходить ся. Коло Вѣдня уживають вôдъ недавна того способу — а градовѣ шкоды зменьшили ся о 80 процентъ, себто стали 5 разôвъ меншѣ.

ПÔДЪ ДЗВÔННИЦЕЮ.

— Скажи менѣ Лешку — питавъ ся Процьо — якъ на сю высоку дзвôнницю высадили той величезный дзвôнъ? га?

— В дурню! — вôдповѣвъ Лешко — тогдѣ, коли его тамъ вытягали, вôнъ ще не бувъ дзвономъ, лишь маленькимъ дзвôнкомъ...

— МАРКЪ ТВЕЙНЪ, славный американскій гумористъ написавъ на межи двохъ столѣтъ »Привѣтъ XIX. столѣтя, зложеный XX. столѣтю«: »Передаю Вамъ отсю шановну госпожу, що зве ся цивілізація; она вертає зъ рабôвницкихъ походôвъ на Кіячоу, 1) на Манджурію, 2) на полудневу Африку, 3) и на Филиппины, 4) збруджена и збезчещена, зъ подлотою въ души, зъ награбленою добычею въ кишенях, зъ облудою на устахъ. Дайте єй мыла и ручника, але не показуйте зеркала«.

1) Пристань, котру Нѣмеччина забрала силою Китайцямъ.
2) Край, загарбаный россійскимъ царатомъ, забраный тежъ Китайцямъ.
3) Вôйна Англіи зъ Бурами.
4) Заборчій походъ Сполученыхъ Державъ на островы филиппинскі на тихôмъ Океанѣ.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА въ ANSONIA, CONN
А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заст. предсѣд.; Д. Ващко, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр.; А. Пôдбережнякъ, касієръ, Ф. Горбаль заст. кас., Д. Шкурабъ капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ въ Ansonia, Яцько Дутканичъ оп. хорыхъ въ derby, Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИИ въ SCRANTON, PA.
Демко Лешко председатель, М. Юрасъ записникъ. Стеф. Маслярь касієръ. Семанъ Чиликъ контрольоръ. Андр. Вилицкій секретарь. Листы адресовати до секретаря А. Вилицкого, Warren Str. No 8

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ Trauger, PA.
Ив. Фариникъ, председатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Гривна, секретарь; М. Берецкій, касієръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Порподолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковной.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.
Иванъ Червінка, председатель; Мацей Сидоракъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь. Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кжаденій, записникъ; Петро Славковскій касієръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.
Председатель Пав. Рончковскій, заступн. пред. Ан. Ксеничъ; секретарь С. Фрицъ, заст секр. Мих. Бискупъ, касієръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Ос. Гира, Ст. Рончковскій, Ив. Слишъ. Секретарь »Союза« Петро Рончковскій.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.
Ив. Сопчишакъ председатель. Ив. Вовнякъ заступникъ. Спир. Горецакъ касієръ. П. Завада секретарь. Андр. Шпрохъ писарь. Ос. Дворничо опѣкунъ хорыхъ. Вас Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февраля 1900.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:
Л. Сиротакъ, председатель; Гр. Щелкій, заступникъ; Варт Дурнакъ, секретарь; Титъ Дубецъ, заступникъ; Андр. Драганъ, касієръ; Ил. Микулякъ, капитанъ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій и Иванъ Сливкъ. Мітинги вôдбувають ся въ першій четверъ по першôмъ кождого мѣсяця.

ЮРКО ЦѢЦЮРА
River St. — OLYPHANT, Pa.

Мае готель — свѣжй трунки, добрй цигара. У него можна также достати смачну перекуску и переночувати.

МАЄ И КОНѢ; може тя повезти где хочешь: на хрестины, на весѣля, або перемуфовати.

Щобы за мною довго не шукали, проте подаю до вѣдомости моимъ пріятелямъ и знакомымъ, що я перепровадивъ ся вôдъ Рединского дина и маю теперь готель на Market Str.
ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,
готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.
Продае свѣжй трунки и добрй цигара. Мае також галю — на весѣля и другй забавы.

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittsburg, Pa.
Мае банкъ, заложеный въ 1894 р. Продае шифкарты на всѣ корабельнй лініи дуже тано.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.
Мешкае 4 „блоки“ вôдъ рус.ои церкви на „Савт-Сайдъ.“ — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовитє ся зъ нимъ по руски.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.
Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.
Union Beer.
Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.
Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпарднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:
Anthracite Hotel.
Тамъ допервa погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

B. J. Keogh.
Продае всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.
СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.
Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

Columbia Brewing Co.
Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тй, що належать до юніи.
Офисъ: 110 South Main Str.
SHENANDOAH, PA.

CHRISTIAN SCHMIDT,
203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.
САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!
Я утримую на складѣ найлѣпшй напитки, якъ темперенційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.
Ану салуністы спробуйте, а переконаете ся!

ЧИТАЙТЕ »СВОБОДУ«!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ
въ Америцѣ
РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ
—ЧАЙ—
...вôдъ назвою...
„САМОВАРЪ“.

Спроваджуесь сюда просто через Сибирь и продаесь только въ готовыхъ заплобмованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю среди фальшованемъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшаннинъ.

Чай розсылаемо по цѣлôй Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) с решту заплатить при полученю пакунка C. O. D. Цѣна 60 цнт., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ бôльше за каждый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR
341 E. 10th Str.
NEW YORK CITY.

Що вы не чуєте?

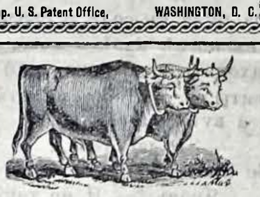

Мы выпайшли новый способъ, котрымъ лѣчимо всѣхъ глухихъ людей, кромѣ тыхъ, що родились такими и шумъ въ голов вôдъ разу. Порада за дармо. Можете вылѣчити ся дома за танй грошѣ.
DR. DALTON'S AURAL INSTITUTE,
596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

Ба-а-а, а се що?
Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добрй а танй юніовй сиґара. Русины и всѣ рускй бизнесмены замовляйте у свого, а не жидовске дранте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:
John Parylak & Co
406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS
promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors.
PATENT LAWYERS OF 28 YEARS' PRACTICE.
20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM.
All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.
Write to **C. A. SNOW & CO.**
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Якъ свѣжого мяса схочешь
А въ додатку таньо й много —
То иди лишь купувати
До Русина и до свого.
Ту е такій въ ОЛИФАНТѢ,
Зве ся вôнъ **Йосифъ Калуцкій,**
Що БУЧЕРНЮ гарну мае
И трактуе всѣхъ по людски.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.
Колектуе такожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str, три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.
ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

Гавріилъ Малявякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.,
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.
Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.
Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЬ.
Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продае такожь майнерскй одяги и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.
Вынаймае такожь „керичи“ на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылае грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ
Продае шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.
Продае тикеты колѣйовй до Ню Йорку.
Продае правдиву крайову палюнку и вино.

Мае голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.
Задармо потверджуе всякй паперы и дае раду, бо есть Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.
M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звичайнй.
Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.
Продае шифкарты.
Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.
Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЕШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґаранту е

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str
SHAMOKIN, PA.
напротив National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.
Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.
R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.
Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.
Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.
Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ.
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй недуги совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особенно незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.